

שלא הביא שערות, הרי הוא סריס,

כולן צריכים שנים מלאות מעת לעת. (116)

ומסבירה הגמרא: שנה האמורה בקדשים, מנא לן שצריך שנה מלאה מעת לעת? (117)

אמר רב אחא בר יעקב: אמר קרא "כבש בן שנתו" — שנתו שלו, שעברה עליו שנה, ולא שנה של מנין עולם. שאנשי העולם מתחילים את מנין השנים מיד, וכשמגיע ראש השנה מונים שנה שניה, אפילו שלא עברה שנה שלמה.

שנה האמורה בבתי ערי חומה, מנלן?

אמר קרא "עד תום שנת ממכרו" — ממכרו שלו, ולא שנת של מנין עולם,

שתי שנים שבשדה אחוזה, מנלן?

אמר קרא "במספר

שני תבואות ימכר לך". ו"שני", משמעותן א-מ לפחות שתי שנים, והמילה "תבואות" באה לרבות יכול של שנה שלישית.

פעמים שאתה מוכר שלשה תבואות בשתי שנים. וכדי לאכול יכול של שלש שנים צריך לפחות שתי שנים מלאות. שאם מכר

ולפעמים הם נושרים מחמת שהוא כחוש. ולא שהשומן או הכחוש הם הסיבה הגורמת לסימנים לבא.

116. יש כמה הבדלים בין השנים, והברייתא רק חידשה שבכולם לא הולכים אחרי מנין העולם אלא שצריך שנה שימלאו בו י"ב חודש. הברל א' הוא, שבקדשים "כבש בן שנתו" פירושו הוא במשך השנה הראשונה, מאז שנולד עד שעוברת שנה. ואיל בן ב' שנים, פירושו הוא, לאחר שעבר י"ב חודש עד שיעבור כ"ד. ואילו בבתי ערי חומה ובשדה אחוזה, ובעבד עברי, ובבן ובבת, "שנה" פירושה שנה שלמה מליאה. ורק לאחר שעברו י"ב חודש מלאים נחשבת בהם השנה, ורק לאחר שיעברו כ"ד חודש מסתימת השנה השניה. ועיין בהערות לעיל בשני סוגי מנין השנים.

והבדל נוסף, שבקדשים ובבתי ערי חומה "מעת לעת" כולל גם שעות, ואם נולדה בשעה שמונה בבוקר, כשרה לקרבן רק עד שעה שמונה בבוקר. ואילו בעבד עברי ובשנים מספיק שהגיע היום שנולד בו, ולא צריך להמתין עד השעה המדויקת. תוספות רמב"ן רשב"א ריטב"א.

והערנו לעיל שכן שיטת רוב הפוסקים [ש"ך סמ"ע ב"ח ט"ז מג"א] שהגיל נקבע בשעת השקיעה של היום הראשון של השנה הבאה. אבל הדברי חמודות סובר שגם לבר מצוה צריך שנים מלאות מעת לעת, ואם נולד בשעה שמונה בבוקר, לא יהיה בר מצוה עד שמונה בבוקר. ושיטת השיירי כנסת הגדולה בשם מהר"י ברונא שרק בשקיעה של היום השני יהיה גדול.

117. ברשב"א ובתוספות הרא"ש הקשו, למה צריך פסוק לקדשים, הרי ניתן להוכיח את זה מכך שהתורה מחייבת להביא כבש "בן שנתו" בראש השנה, והרי אסור להקריב קרבן עד שיעברו עליו שבעה ימים מיום הוולדו, ולכן, על מנת שנוכל להקריב קרבן בראש השנה בודאי נולד כבר הכבש בכ"ג אלול, ועברו עליו ד' יום. ואם מונים למנין העולם, הרי כשהבהמה נולדה בכ"ג אלול היא מיד נעשית בת שנה ראשונה, ובראש השנה היא כבר בת שנתיים, ואם כן, איך יתכן להקריב בראש השנה קרבן כשר בן שנתו למנין העולם?

ותירצו שהברייתא סוברת כמו המאן דאמר שמתחילים לספור את השנה של הכבש רק מאז